

3. Каменська І. Б. Формування англомовної лінгвістичної компетенції в усному мовленні майбутніх менеджерів: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 / Ірина Борисівна Каменська. – Одеса, 2010. – 335 с.
4. Караулов Ю. Н. Русский язык и личность: [монография] / Юрий Николаевич Караулов. – 6-е изд. – Москва: URSS: ЛКИ, 2007. – 261 с.: схем.
5. Клобукова Л. П. Феномен языковой личности в свете лингводидактики / Л. П. Клобукова // Язык, сознание, коммуникация. – М.: Филология, 1997. – Вып. 1. – С. 25–31.
6. Красных В. В. Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология / Виктория Владимировна Красных. – М.: Гнозис, 2002. – 284 с.
7. Мечковская Н. Б. Социальная лингвистика: пособ. для студентов гуманитар. вузов, лицеев / Нина Борисовна Мечковская. – [2-е изд., испр.]. – М.: Аспект-Пресс, 2001. – 207 с.: табл.
8. Kasper G. Pragmatic Development in a Second Language: [monogr.] / G. Kasper, K. R. Rose. – Wiley-Blackwell, 2003. – 352 p.

Каменская И.Б.

ЦЕЛЕВОЙ КОМПОНЕНТ СОДЕРЖАНИЯ ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО МЕНЕДЖЕРА

Статья посвящена уточнению целевого компонента содержания иноязычной подготовки будущего менеджера. Обосновано определение формирования вторичной речевой личности менеджера как конечной цели обучения иностранному языку. Определены компоненты структуры вторичной речевой личности менеджера: иноязычные тезаурус и лингвопрагматикон как синтез лексикона и прагматикона.

Ключевые слова: иноязычная подготовка, вторичная языковая личность менеджера, тезаурус, лингвопрагматикон.

Kamenska I.B.

PURPOSE COMPONENT OF THE ESSENCE OF THE FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE FUTURE MANAGER

The article is devoted to specifying the target component of the content of future managers' foreign language training. Defining the final aim of the foreign language teaching as forming future managers' secondary speech personality has been grounded. There have been singled out structural components of future managers' secondary speech personality: foreign-language thesaurus and linguapragmaticon.

Key words: foreign language training, manager's secondary speech personality, thesaurus, linguapragmaticon.

УДК 378.+370.711+153.35

Карпова Е.Е., Листопад О.А.

ТВОРЧІ ФАХОВІ ЗАВДАННЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПЕДАГОГІЦІ ТВОРЧОСТІ

У роботі розглядаються особливості творчих завдань і творчих фахових завдань як форм організації змісту навчального матеріалу в процесі підготовки майбутніх фахівців. Теоретично обґрунтовується і апробується зміст і методика підготовки майбутніх викладачів вищої школи до застосування в навчально-виховному процесі творчих фахових завдань.

Ключові слова: творчість, педагогіка творчості, творчі фахові завдання.

Динаміка постіндустріального інформаційного розвитку суспільства пред'являє високі вимоги до освіти як соціального інституту. На сучасному етапі все більш зрозумілим стає, що традиційна система освіти, яка більшою мірою орієнтована на передавання знань, умінь і навичок, не встигає за темпами їх нарощування. Найголовнішою умовою нової

системи освіти стає її зорієнтованість на продукування нових знань, на те, щоб кожний учасник навчально-виховного процесу став повноцінним, самодостатнім, творчим суб'єктом діяльності. Саме творча діяльність в навчально-виховному процесі стає ключовим принципом нової якості вищої освіти.

Найбільш плідно проблема творчості підіймається у психології, про що свідчить наявність різноманітних авторських концепцій творчості (Л.С. Виготський, Я.О. Пономарьов, В.О. Моляко, О.Н. Лук, Д.Б. Богоявленська та інших). Особлива увага приділяється творчості педагога, як фахівця, який за метою і змістом власної професійної діяльності має створювати в освітньому процесі умови для розвитку творчості всіх інших його учасників. Різні аспекти розвитку педагогічної творчості вчителя знайшли своє відображення у працях В.І. Андрєєва, С.Ю. Гуревича, В.І. Загвязинського, В.О. Кан-Каліка, З.С. Левчук, М.Д. Никандрова, М.М. Поташніка, І.П. Раченко, С.О. Сисоєвої, Л.Л. Шевченко, Н.М. Яковлевої та інших.

Психологи намагаються виявити механізм творчості, навчитися управляти творчістю. За найбільш поширеним визначенням, творчість – це продуктивна форма активності і самостійності людини, результатом якої є наукові відкриття, винаходи, нові форми діяльності, створення нових художніх творів тощо. За С.У. Гончаренком, творчість – це неформалізований процес створення або виявлення суб'єктом нових відомостей або об'єктів духовної чи матеріальної культури, оснований на мисленні, що виходить за межі відомого, на реалізації власного бачення об'єкта, завдання або проблеми і свідомій відмові від звичний уявлень чи способів [2: 166].

Проблема розвитку творчо спрямованої особистості різноаспектна. Як зазначає В.А. Роменець, творчо спрямованій особистості притаманні: активність у мисленні та діях; ініціативність; наявність певних нахилів, здібностей, інтересів, творчої уяви; небайдуже ставлення до навколишньої дійсності; здатність помічати, переживати, творити нове, сумніватися й шукати шляхи рішень, отримувати задоволення від результату й самого процесу творення [4]. Творчість дає широкий простір для реалізації людині у процесі навчання й виховання. Розглядаючи навчально-виховний процес через призму педагогіки творчості, принципово іншою убачається позиція педагога, який стає визначальним чинником навчального процесу, соратником і супутником того, хто навчається, на шляхах пізнання.

Відтак, надії дослідників і практиків освіти пов'язані з розробкою нової парадигми освіти, яка спирається на ідеї педагогіки творчості. Мета статті – схарактеризувати особливості творчих завдань і творчих фахових завдань як форм організації змісту навчального матеріалу в процесі підготовки майбутніх фахівців.

Педагогіка творчості – це цілком сформована наукова галузь, що виокремилася з педагогіки. Вона збагачена протягом багатьох десятиліть міцним теоретичним фундаментом і плідною педагогічною практикою. Педагогіка творчості є складовою системи педагогічних наук, що розвивається за своїми власними законами й має особливості, які вирізняють її з загальної педагогіки.

Загальним завданням педагогіки творчості є вияв, вивчення й обґрунтування закономірностей і законів формування та розвитку творчої особистості, розробка на цій основі теорії і методики виховання як спеціально організованого педагогічного процесу. Конкретними завданнями педагогіки творчості є вивчення і всебічне осмислення процесу творчого розвитку особистості, глибинних залежностей, які існують між цим розвитком і вихованням; визначення методів і форм формування творчої особистості; вироблення та апробація педагогічних технологій, спрямованих на формування творчої особистості.

Головним і найбільш складним явищем, яке вивчає педагогіка творчості, на думку С.О. Сисоєвої, є формування творчої особистості дитини в її навчально-виховній взаємодії з педагогом. У цьому процесі власні можливості учня і педагога розвиваються й набувають об'єктивного характеру, відбиваючись у конкретних якостях і особливостях їх особистостей. Саме тому процес формування творчої особистості учня неможливо відокремити від творчого розвитку того, хто його навчає й виховує. Цей процес є не тільки сукупністю

послідовних і взаємопов'язаних дій педагога й учнів, спрямованих на свідоме й міцне засвоєння системи знань, умінь, навичок, формування світогляду учнів, культури поведінки, а й сукупністю послідовних і взаємопов'язаних “перетворень” у їх творчому розвитку: мотивації, характерологічних особливостях, творчих уміннях, психічних процесах, що сприяють успіху людини у творчій діяльності [5: 83].

Учені вважають, що для організації навчально-виховного процесу, спрямованого на розвиток потенціальних творчих можливостей студентів необхідно активно використовувати в процесі професійної підготовки творчі завдання та творчі фахові завдання [1; 5; 6]. Творчі завдання, як форма організації змісту навчального матеріалу, передбачає творчу пізнавальну діяльність студента (учня) після того, як сформульовані мета й умови завдання. Творче завдання – це така форма організації змісту навчального матеріалу, за допомогою якої педагог створює творчу ситуацію, прямо чи опосередковано визначає мету, умови та вимоги до навчальної творчої діяльності, в процесі якої ті, хто навчаються, активно оволодівають знаннями та вміннями, розвивають власні творчі здібності. Творчі завдання передбачають організацію навчально-пізнавальної діяльності у два етапи: формулювання проблеми та її розв'язання [5: 186-192].

С.О. Сисоєва визначає декілька типів творчих завдань: на виявлення протиріччя, проблемне бачення; завдання з відсутністю повної вихідної інформації; завдання на прогнозування; на оптимізацію; на рецензування; на розробку алгоритмічних і евристичних розпоряджень; логічні (задачі) завдання; на складання протилежних задач; дослідницькі; на винахідливість; на управління; на комунікацію; на розвиток фантазії та уяви; естетичні завдання [5: 186-192]. На думку С.О. Сисоєвої, підготовка педагога до використання творчих завдань передбачає: ознайомлення з класифікацією творчих завдань (з можливим її доповненням і уточненням); складання творчих завдань з урахуванням фаху вчителя; трансформація відомих завдань з підручників у творчі; тематичний аналіз навчального матеріалу з метою планування творчих завдань по окремим темам; застосування творчих завдань у практичній діяльності [5: 192].

Творчі фахові завдання в психолого-педагогічній літературі розглядаються як організація функціонування змісту професійної підготовки майбутніх фахівців, за допомогою якої задається мета, зміст та умови професійної діяльності, моделюється творча фахова ситуація, розв'язання якої сприяє активному оволодінню студентами професійних знань, умінь й навичок та розвитку їхніх творчих якостей [6: 11].

Нами творчі завдання було класифіковано таким чином: функціонально орієнтовані творчі фахові завдання; предметно орієнтовані творчі фахові завдання; проблемно орієнтовані творчі фахові завдання. Творчі фахові завдання (функціонально орієнтовані творчі фахові завдання; предметно орієнтовані творчі фахові завдання; проблемно орієнтовані творчі фахові завдання) об'єднують у собі елементи творчої (новизна способу розв'язання; необхідність у самостійному подоланні труднощів у процесі розв'язання; використання процедур творчої діяльності під час розв'язання; новизна результату) та фахового завдання (сформульована професійною мовою; сюжетом задачі є реальна фахова ситуація; для розв'язання необхідні фахові знання) [6: 11].

Проведений аналіз теоретичних джерел засвідчив, щоб ефективно використовувати творчі фахові завдання у навчальному процесі, педагога необхідно ретельно підготувати до такої специфічної роботи. Готовність майбутнього педагога до застосування творчих фахових завдань у професійній діяльності нами розглядається як його інтегрована якість особистості, що виявляється: по-перше, в підвищенні продуктивності мислення, розвитку пам'яті, навичок, поширенні і поглибленні знань; по-друге, в можливості обирати способи дій, здійснювати самоконтроль за виконанням власних дій і прогнозувати шляхи підвищення продуктивності роботи у процесі навчання.

Для того, щоб магістранти – майбутні викладачі вищої школи мали можливість успішно реалізувати творчі фахові завдання в своїй майбутній педагогічній діяльності, їм необхідно оволодіти певним обсягом знань і умінь, необхідних для організації такої роботи зі

студентами, сформувати певні потреби, мотиви, цілі в структурі мотиваційної сфери; розвинути творчі педагогічні здібності та творчі якості особистості.

Для того, щоб підготувати магістрантів як майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи, необхідні сумісні дії викладача та студентів. У цих діях викладач: надає студентові в педагогічному процесі простір для самоактуалізації особистості; забезпечує студентам не тільки статус суб'єкта навчальної діяльності, допомагає у формулюванні та уточненні цілей, які поставлені перед кожним студентом окремо і перед групою в цілому; організує взаємодію і співпрацю в системах “викладач-студент”, “студент-студент”, відчуває емоційний настрій групи та сприймає його; забезпечує студентам статус співавтора навчального процесу, створює сприятливі можливості для плodотворного засвоєння знань, формування вміння використовувати творчі фахові завдання в навчальному процесі вищої школи, не тільки сам навчає, але й вчиться в процесі спілкування зі студентами; актуалізуючи мотиваційні ресурси, стимулює процес формування і розвитку в структурі мотиваційної сфери студентів творчо орієнтованих потреб, мотивів, цілей; використовує дидактичні технології, що забезпечують пізнавальну активність студентів на заняттях, позитивний емоційний стан, демократичний стиль взаємовідносин; використовує ефективні методики діагностики сформованості готовності студентів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи.

Що ж стосується студента, то він: розвиває свої потенційні можливості, самоактуалізується як особистість; усвідомлює себе суб'єктом взаємодії, прагне співпрацювати з викладачем у визначенні змісту і найбільш адекватних дидактичних технологій, бере участь в цілепокладанні своєї майбутньої діяльності; встановлює з оточуючими доброзичливі особистісні взаємовідносини в системах “студент-викладач”, “студент-студент”; бере активну участь у навчанні, оволодіває досвідом, який сприяє підготовці студентів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи, у той же час сам є джерелом досвіду, в процесі взаємодії формує творчі педагогічні здібності та якості; приймає рішення і відповідає за свої вчинки в ситуаціях вибору, розвиває в творчому напрямку свою мотиваційну сферу; бере активну участь у проведенні занять, прагне до позитивного емоційного стану та демократичного стилю взаємовідносин; здійснює самодіагностику сформованості готовності до використання творчих фахових завдань в навчальному процесі вищої школи, виходячи з цього, регулює і коректує процес її формування та розвитку.

З метою аналізу стану з досліджуваної проблеми було проведено педагогічний експеримент, до якого були залучені викладачі Одеського педагогічного училища, викладачі та студенти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Констатувальний експеримент передбачав: підбір комплексу діагностичних процедур для визначення рівня готовності студентів до впровадження творчих фахових завдань та їх спрямованість на застосування у майбутній професійній діяльності; виявлення й аналіз труднощів, що виникають у студентів і педагогів у процесі добору та використання творчих фахових завдань; визначення критеріїв, показників та рівнів готовності майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі; формування на основі результатів дослідження підгруп, які розрізняються за рівнем готовності майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі, з метою здійснення індивідуального підходу на етапі проведення формувального експерименту.

Для узагальнення одержаних даних було використано критеріальний підхід до діагностики рівнів сформованості готовності майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі, виокремлено критерії та відповідні показники досліджуваної якості. Серед критеріїв було визначено: теоретичний – наявність у респондентів знань психолого-педагогічних особливостей використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи; практичний – володіння вміннями і навичками використання творчих фахових завдань в навчальному процесі вищої школи; оцінний –

адекватна оцінка результату використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи.

Відповідно до визначених критеріїв і їх показників було визначено такі рівні готовності: високий, середній, низький. Високий рівень визначав максимальний ступінь сформованості означеної готовності. Студенти, що знаходяться на цьому рівні, відрізняються від інших високими навчальними досягненнями, високим рівнем навчальної мотивації, пізнавальним інтересом до творчих фахових завдань, шукають нову інформацію, висувають нові гіпотези та ідеї під час вирішення творчих фахових завдань. Можуть ефективно здійснювати міжпредметні зв'язки під час вирішення творчих фахових завдань, студенти цього рівня активно підвищують рівень самоосвіти.

Середній рівень професійної готовності майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчально-виховному процесі. Студенти, що знаходяться на цьому рівні характеризуються високими показниками навчальних досягнень, але подекуди такі показники мають ситуативний прояв у поведінці. Інтереси студентів цієї групи досить обмежені, у них наявна неадекватність самооцінки, подальші професійні прагнення дуже розмиті. Спостерігається індиферентна позиція до проблеми використання творчих фахових завдань у поєднанні з позитивними настановами щодо результатів діяльності. Такі студенти не завжди виявляють ініціативу під час навчання та вирішення творчих фахових завдань. Студенти частіше спроможні вирішувати творчі фахові завдання за зразком.

Низький рівень професійної готовності майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи характеризує студентів таким чином: студенти характеризуються пасивністю як у процесі навчання, практично в них відсутні будь-які захоплення, улюблені справи, їхні інтереси дуже хаотичні. Мотивація до застосування творчих фахових завдань занадто слабка, упевненість у собі надзвичайно мала. У них відсутнє прагнення та бажання самостійного пошуку інформації. При включенні в самостійну, групову чи індивідуальну діяльність спостерігається надмірна тривожність, хвилювання та непевненість у діях.

За результатами констатувального експерименту, високий рівень готовності студентів до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи був характерний лише для 19% студентів випускних курсів; середній рівень було виявлено у 26,9% студентів 4-5 курсів; низький – у 54,1% студентів.

Формувальний експеримент був проведений на базі інституту дошкільної та спеціальної освіти, факультету дошкільної педагогіки та психології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. На формувальному етапі ми намагалися побудувати педагогічний процес таким чином, щоб професійна підготовка студентів передбачала їх озброєння знаннями про особливості творчих фахових завдань; вони набували інтегративних, логічно пов'язаних знань з проблеми використання творчих фахових завдань, узагальнених умінь і навичок, що необхідні для правильного добору і впровадження творчих фахових завдань у навчально-виховний процес вищого навчального закладу.

Сутність формувального експерименту полягала в тому, щоб реалізувати систему організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, яка стимулювала розвиток у них кожного з компонентів готовності (адаптивно-мотиваційний, планово-змістовий, організаційно-координаційний, контролювально-оцінний).

Дослідно-експериментальна робота здійснювалася за програмою підготовки магістрантів за такими напрямками: розширення та поглиблення психолого-педагогічних знань майбутніх викладачів вищої школи, що складала основу розвитку змістовного компонента готовності через введення додаткового матеріалу до змісту курсів, “Педагогіка вищої школи”, “Педагогічні освітні технології вищої школи” “Педагогіка творчості” та в тематику курсових і науково-дослідних робіт питань з проблеми впровадження в навчально-виховний процес творчих фахових завдань. Зміст і методика викладання означених курсів були розраховані, з одного боку, на розвиток особистості кожного студента та становлення

його як творчого фахівця (розвитку адаптивно-мотиваційного компонента готовності), з іншого, – на підготовку майбутніх педагогів до використання творчих фахових завдань в навчальному процесі вищої школи (розвиток організаційно-координаційного компонента готовності).

У ході дослідження використовувалися: функціонально орієнтовані творчі фахові завдання; предметно орієнтовані творчі фахові завдання; проблемно орієнтовані творчі фахові завдання. Наприклад: 1. Функціонально орієнтовані творчі фахові завдання: “Обґрунтуйте своє ставлення до проблеми тестування майбутніх першокласників при вступі до школи”; “Особливістю навчання дітей дошкільного віку є те, що значною мірою воно здійснюється в повсякденному житті. Як потрібно співвідносити навчання на заняттях та в інших формах роботи?” 2. Предметно орієнтовані творчі фахові завдання – “Проаналізуйте власні труднощі у налагодженні взаємин з іншими людьми. Про що вони свідчать? Окресліть шляхи професійного самовдосконалення”; “Яким вимогам має відповідати розвивальне середовище? Проаналізуйте організацію середовища у дошкільному закладі, в якому ви проходите практику. Що можете порадити для його вдосконалення?”. 3. Проблемно орієнтовані творчі фахові завдання – “Хто з ваших педагогів найбільше вплинув на формування вашої особистості? Завдяки чому? Проаналізуйте рівень розвитку своїх якостей порівняно з якостями вашого педагога”.

У процесі формування готовності студентів до використання творчих фахових завдань були визначені й апробовані такі ефективні технології навчання, як ситуаційне навчання, проектна технологія, використовувалися різні засоби активізації творчої діяльності розроблені в педагогіці творчості (рішення творчих завдань, біном фантазії (прийоми Дж. Родарі), метод каталогу (Е. Кунце), мозковий штурм, метод фокальних об’єктів, теорія рішення винахідницьких завдань (типові прийоми фантазування) та інші.

Як засвідчив аналіз результатів експериментального дослідження, позитивні зміни відбулися в контрольній і експериментальній групах. Однак у студентів експериментальної групи готовність до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи досягла значно вищих рівнів розвитку. Так, на констатуючому етапі дослідження високий рівень був характерний для 13% студентів експериментальної і 10,2% – контрольної груп. На прикінцевому етапі цього рівня досягли 47,8% студентів експериментальної і 18,4% – контрольної групи. Середній рівень готовності до використання творчих фахових завдань у навчальному процесі вищої школи до початку проведення експериментальної роботи було виявлено у 39,2% студентів експериментальної і 38,8% – контрольної груп, після проведення експериментальної роботи відповідно 41,3% та 51%. На низькому рівні готовності ще й досі залишалося 10,9% студентів експериментальної та 30,6% – контрольної груп (було відповідно 47,8 та 51%).

Таким чином, ми можемо зробити висновки, що творче фахове завдання є ефективною формою організації функціонування змісту професійної підготовки майбутніх фахівців, за допомогою якої прямо чи опосередковано задається мета, зміст та умови професійної діяльності, моделюється творча фахова ситуація, розв’язання якої сприяє активному оволодінню студентами професійних знань, умінь і навичок та розвитку їхніх творчих якостей. Подальшого наукового обґрунтування заслуговують, на нашу думку, питання дослідження проблеми впровадження творчих фахових завдань у практику вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волошечко О.В. Формування готовності майбутнього вчителя до педагогічної творчості в умовах коледжу: Автореф дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Ін-т пед. і психол. проф. освіти АПН України. – К., 2000. – 20 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Листопад О.А. Дослідницьке поле та функції педагогіки творчості в системі педагогічних наук// Наша школа № 5-6, 2010. – С. 14–19.
4. Роменець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2001 – 288 с.

5. Сисоева С.О. Основы педагогической творчости: Підручник. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
6. Сміливець О.Г. Підготовка майбутніх фахівців фінансово-економічного профілю до розв'язання творчих фахових задач засобами інформаційних технологій Автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Вінницький державний педагогічний університет – Вінниця., 2006. – 24 с.

Карпова Э.Э., Листопад А.А.

**ТВОРЧЕСКИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ ЗАДАНИЯ КАК ФОРМА ОРГАНИЗАЦИИ
СОДЕРЖАНИЯ УЧЕБНОГО МАТЕРИАЛА В ПЕДАГОГИКЕ ТВОРЧЕСТВА**

В работе анализируются особенности творческих заданий и творческих профессиональных заданий как форм организации содержания учебного материала в процессе подготовки будущих специалистов. В статье теоретически обосновывается и экспериментально апробируется содержание и методика подготовки будущих преподавателей высшей школы к применению в учебно-воспитательном процессе творческих профессиональных заданий.

Ключевые слова: творчество, педагогика творчества, творческие профессиональные задания.

Karpova E. E., Listopad A.A.

**CREATIVE PROFESSIONAL TASKS AS FORM OF ORGANIZATION OF MAINTENANCE
OF EDUCATIONAL MATERIAL IS IN PEDAGOGICS OF CREATION**

In a robot the features of creative tasks and creative professional tasks are analysed as forms of organization of maintenance of educational material in the process of preparation of future specialists. In the article in theory grounded and maintenance and methods of preparation of future teachers of higher school is experimentally approved to application in the educational-upbringing process of creative professional tasks.

Key words: creation, pedagogics of creation, creative professional tasks.

УДК 378

Клименко Ю.А.

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО МОБІЛЬНОГО
ПЕДАГОГА У ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

У статті здійснено аналіз педагогічних умов, необхідних для активізації мобільності студентів європейських вищих навчальних закладів, що, в свою чергу, служить формуванню професійно мобільного педагога. Виявлено особливості функціонування системи кредитів ECTS у різних країнах Європи, як обов'язкової умови забезпечення мобільності студентів. Досліджено основні педагогічні умови, що забезпечать активізацію професійної мобільності вчителів, а також розглянуто особливості їх реалізації.

Ключові слова: педагогічні умови, професійна мобільність, професійно мобільний педагог, система кредитів ECTS.

Актуальність. Затвердження на міжнародному рівні низки документів, спрямованих на створення Європейського простору вищої освіти, активізують зусилля країн, які приєдналися до їх підписання, на запровадження відповідних умов досягнення намічених цілей і вирішення поставлених завдань, зокрема й тих, що стосуються підвищення мобільності студентів і викладачів.

Безпосередньо проблемі мобільності вчителів присвятили свої наукові доробки Л. Амірова, О. Амосова, Н. Ащеулова, З. Багішаєв, Л. Горюнова, С. Желтова, Ю. Калиновський, С. Кугель, Л. Лесохіна, Л. Мітіна, І. Нікуліна, М. Томін та ін. Науковці